

**UCHWAŁA NR LI/434/10
RADY MIEJSKIEJ W DARŁOWIE**

z dnia 20 października 2010 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania Burmistrza Miasta Darłowo z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Darłowo na rok 2010, za pierwsze półrocze 2010 roku.

Na podstawie działu V pkt 2) załącznika do uchwały Nr XXXIX/351/09 Rady Miejskiej w Darłowie z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Darłowo, Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie merytoryczne Burmistrza Miasta Darłowo z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Darłowo na rok 2010, za pierwsze półrocze 2010 roku, stanowiące załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Przyjmuje się sprawozdanie finansowe Burmistrza Miasta Darłowo z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Darłowo na rok 2010, za pierwsze półrocze 2010 roku, stanowiące załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Darłowo.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**

Zbigniew Grosz

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr LI/434/10

Rady Miejskiej w Darłowie

z dnia 20 października 2010 r.

Sprawozdanie merytoryczne Burmistrza Miasta Darłowo z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Darłowo na rok 2010, za pierwsze półrocze 2010 roku

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Darłowo na rok 2010 przyjęty został w dniu 22 grudnia 2009r. jako załącznik do uchwały Nr XXXIX/351/09 Rady Miejskiej w Darłowie.

Cel główny Programu, którym jest „budowanie sprawnego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień (...)” realizowany był systematycznie i we współpracy między innymi Kierownika Referatu Oświaty i Spraw Społecznych z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskim Centrum Profilaktyki, Strażą Miejską, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, szkołami i przedszkolami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami.

Prowadzone działania związane z profilaktyką obejmowały w szczególności te zadania, o których mowa w art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

W zakresie **zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem** cele szczegółowe realizowane były poprzez:

1) *Współdziałanie z NS ZOZ "NO" Bożena, Mariusz Hrymniak prowadzącym w Darłowie Poradnię Terapii Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia poprzez współudział w finansowaniu świadczeń terapeutycznych dla mieszkańców Darłowa (w przypadku, gdy NFZ nie pokryje wszystkich niezbędnych kosztów programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych).*

Poradnia przyjmowała pacjentów w ramach uzyskanego finansowania z Narodowego Funduszu Zdrowia. Poradnia zatrudnia specjalistów – terapeutów i czynna jest trzy razy w tygodniu (wtorek, środa, piątek) w budynku przychodni przy ul. M.C. Skłodowskiej.

2) *Finansowanie Punktów Terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych poprzez zatrudnienie terapeuty, psychologa oraz udostępnienie pomieszczeń na terapie indywidualne i grupowe*

Prowadzenie Punktu Terapii zostało zlecone, wzorem lat ubiegłych Pani Janinie Lipowiec, specjalistce terapii uzależnień. Punkt znajduje się w Miejskim Centrum Profilaktyki przy ul. Franciszkańskiej 2 (budynek Miejskiego Gimnazjum) i czynny jest raz w tygodniu (piątki) w godzinach od 13.00 do 18.30.

Do Punktu zgłaszały się osoby głównie po podstawowym programie terapii uzależnienia, odbytym w Stanominie lub w Koszalinie oraz osoby z problemem alkoholowym bez odbytego leczenia - głównie zmotywowane przez rodzinę, pracodawcę czy Komisję. Praca z nimi polegała na mikroedukacji nt. problemu alkoholowego, motywowaniu do podjęcia terapii i utrzymywania abstynencji, ale przede wszystkim nawiązaniu relacji, ponieważ to, co można było zauważyć u tych osób to lęk przed leczeniem, spowodowany błędnym wyobrażeniem nt. terapii uzależnienia i samej osoby uzależnionej. Niejednokrotnie byli straszni „oddaniem ich na leczenie”, między innymi stąd ich opór. Osoby te miały okazję rozpoznawać u siebie objawy uzależnienia – autodiagnoza, w grupie innych uzależnionych skonfrontować swoje przekonania nt. picia i wyobrażeń kto to jest alkoholik, a także pokonać wstyd. Praca z tymi osobami polegała również na nabyciu umiejętności rozpoznawania u siebie objawów głodu alkoholowego, a także odpowiedniemu zareagowaniu, gdy się pojawi. Klienci bardzo często nie byli zainteresowani leczeniem w Ośrodku z powodu /jak mówili/ pracy, dorabiania. Część z nich deklarowała uczestnictwo w grupie samopomocowej AA, która w Darłowie prężnie działa.

Osoby po terapii podstawowej w ośrodkach bardzo chętnie uczestniczyły w spotkaniach grupowych, zmotywowane nie tylko do niepicia, ale do poprawy jakości swojego życia. Praca z nimi opierała się na radzeniu sobie z głodem alkoholowym, rozpoznawaniu nawrotów choroby po to, aby zapobiec picciu. Ważna była również praca nad relacjami w rodzinie, nad rolą ojca, partnera, nad radzeniem sobie ze złością, bezradnością.

Do Punktu zgłaszają się także osoby, u których po zaprzestaniu picia uwidoczniły się stany depresyjne. Takie osoby zostały skierowane do lekarza psychiatry.

Rodziny osób uzależnionych, to przede wszystkim żony, rzadziej matki. Jest stała grupa, która uczestniczy w zajęciach grupowych. Część z kobiet po dwuletnim programie radzi sobie sama. Nawet jeśli ich mężowie / synowie piją, to widoczna jest różnica w ich sposobach radzenia sobie z sytuacją. Chronią dzieci, więcej uwagi im poświęcają, załatwiają bieżące problemy. Dbają o swoje potrzeby, nie mają oporów jeśli chodzi o wzywanie policji, zdecydowanie zmniejszył się lęk. Partnerzy więcej „pilnują się” w swoich zachowaniach, starają się utrzymywać większe okresy niepicia. Praca polegała na radzeniu sobie ze złością, poczuciem winy, wstydem, na nauce komunikowania się, odmawiania, czyli nauka mówienia „nie”, no i oczywiście nad rozpoznawaniem i zmianą schematów myślenia, zachowania, przeżywania – zachowania nadkontrolujące i nadodpowiedzialne wobec swoich bliskich.

Praca z osobami, które trafiły po raz pierwszy – polegała przede wszystkim na zatrzymaniu ich w kontakcie, podobnie jak osoby uzależnione. Często oczekiwały gotowej recepty i załatwienia szybko sprawy - leczenia bliskiej osoby i motywowaniu do podjęcia terapii.

Punkt Terapii świadczy pomoc również dorosłym wywodzącym się z rodzin z problemem alkoholowym tzw. DDA /są to osoby uzależnione z ustabilizowaną trzeźwością, a także współuzależnione / nad specyficznymi problemami, które w różnym stopniu utrudniają im lub ich bliskim życie.

3) *Finansowanie Punktu Konsultacyjnego w zakresie uzależnień alkoholowych*

Prowadzenie Punktu zostało zlecone, wzorem lat ubiegłych Pani Elżbiecie Karnickiej prowadzącej Poradnię Rodzinną Elżbieta Karnicka. Siedzibą Punktu jest budynek Przychodni przy ul. Marii Skłodowskiej Curie 32. Punkt czynny jest w każdą środę w godzinach od 14.00 do 17.00.

Szczegółowe zadania Punktu Konsultacyjnego to:

- motywowanie do podjęcia leczenia oraz kierowanie do leczenia specjalistycznego (w ramach tego działania na bazie Punktu oraz wizyt domowych przeprowadzono rozmowy informacyjno – edukacyjne, mające na celu uaktywnienie klienta w zakresie dbania o własne zdrowie, w tym podjęcie leczenia odwykowego w placówkach specjalistycznych). W motywowaniu osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nie uzależnionych do zmiany szkodliwego wzorca picia zauważono wyraźny spadek osób zainteresowanych tym sposobem działania (pacjenci pierwszorazowi).

- udzielanie wsparcia osobom uzależnionym. Dotyczy to osób, które mają wątpliwości, co do fazy choroby, z osobami tymi zostaje przeprowadzono rozmowy mające na celu określenie wspólnie z klientem etapu rozwoju choroby.

- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie wsparcia i informacji. Wszystkie informacje dotyczące przemocy są omawiane szczegółowo z pracownikami socjalnymi z poszczególnych Rejonów Pracy.

- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej, na bazie informacji z Izby Wytrzeźwień (dotyczy wyłącznie przypadków umieszczenia w Izbie sprawców przemocy). W takich przypadkach wspólnie z pracownikiem socjalnym odwiedzone 3 środowiska, ponadto w jednym środowisku po utworzeniu indywidualnego programu powiadomiono prokuraturę.

4) *Finansowanie Punktu Informacyjno – Terapeutycznego z zakresu profilaktyki narkomanii*

W Miejskim Centrum Profilaktyki w Darłowie przy ul. Franciszkańskiej 2 (budynek Miejskiego Gimnazjum) działał Punkt Konsultacyjno – Terapeutyczny Profilaktyka Narkomanii. Punkt czynny był w miesiącach od stycznia do maja we wtorki w godzinach 16.00-18.00. W Punkcie dyżurował Pan Tomasz Mielczarek, doświadczony psycholog. W tym okresie zrealizowano 20 dyżurów, podczas których przeprowadzono 56 osobnych sesji, w których uczestniczyło ogółem 21 osób. Średnia sesji terapeutycznych wyniosła 2-3 osoby na dyżur. Ogółem 3 osoby skierowano na leczenie odwykowe, z czego 2 osoby skorzystało z terapii.

W drugim okresie sprawozdawczym prowadzenie Punktu powierzono organizacji pozarządowej Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Na Dzisiaj”.

5) *Realizacja indywidualnych programów "after care" tzn. po podstawowym programie terapii, nie będących świadczeniami zdrowotnymi, w tym finansowanie uczestnictwa w treningach umiejętności służących dalszemu zdrowieniu i rehabilitacji społecznej i rodzinnej.*

W dniu 4 stycznia 2010 r. została podpisana umowa z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie na finansowanie kosztów terapii podtrzymującej w programie opieki poszpitalnej After – Care, dla pacjentów z terenu Miasta Darłowo. Celem podpisania umowy było zapewnienia zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i członków ich rodzin. Koszt za jednego uczestnika sesji terapeutycznej trwającej nie dłużej niż dwa dni, przy zachowaniu odpowiednich procedur medycznych wynosi 130 zł. (od lutego br. 140 zł.)

W omawianym okresie sprawozdawczym chęć skorzystania z terapii zgłosiła 1 osoba.

6) *Wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy, w tym Darłowskiego Stowarzyszenia Abstynenta „Unittas” i Stowarzyszenia AA „Jutrzenka” poprzez udostępnianie pomieszczeń do spotkań oraz zakup materiałów i usług niezbędnych do przygotowania pomieszczeń i do działania a także wspierania organizacji imprez promujących trzeźwość i zachowanie abstynencji.*

Przedszkole Nr 2 w Darłowie udostępnia za symboliczną odpłatnością pomieszczenia na spotkania grup abstynenckich.

7) *Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje niniejsze zadanie poprzez:*

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w pierwszym półroczu 2010 r. odbyła 14 posiedzeń dotyczących rozmów z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz członkami ich rodzin, w tym 2 posiedzenia dotyczące tylko opiniowania wniosków Burmistrza Miasta Darłowo w sprawie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami rady gminy w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta Darłowo miejsc sprzedaży napojów alkoholowych oraz limitu punktów sprzedaży. Wydano 65 postanowień pozytywnie opiniujących lokalizację punktu sprzedaży napojów alkoholowych.

Komisja przeprowadziła z 29 członkami rodzin osób z problemem alkoholowym rozmowy wspierająco – motywujące.

Do Komisji wpłynęło między innymi od Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, członków rodzin i kuratorów sądowych 91 wniosków o podjęcie działań w stosunku do osób nadużywających alkoholu. Z tymi osobami członkowie Komisji przeprowadzali rozmowy interwencyjno – motywujące. Część tych osób wzywana była kilkakrotnie.

Na badania na okoliczność uzależnienia od alkoholu skierowano do biegłych 14 osób, z czego biegli przebadali 6 osób, a do terapeutów skierowano 31 osób.

Do Sądu Rejonowego w Koszalinie III Wydział Rodzinny i Nieletnich Komisja skierowała 3 wnioski o zastosowanie obowiązku przymusowego leczenia. Sprawy są monitowane na bieżąco. Jedna z osób ma już wyznaczony pierwszy termin rozprawy.

Komisja motywowała również osoby dorosłe będące ofiarami przemocy do zgłaszania się do miejsc, w których można uzyskać specjalistyczną pomoc.

Na drzwiach wejściowych do Miejskiego Centrum Profilaktyki została umieszczona skrzynka pocztowa mająca służyć za skrzynkę kontaktu z Komisją. O zamontowaniu skrzynki informowaliśmy mieszkańców na łamach wydawanej przez Urząd gazетки pt. „Wiadomości Darłowskie”.

8) *Uruchomienie dyżuru „trzeźwego alkoholika” w siedzibie Miejskiego Centrum Profilaktyki.*

W pierwszym półroczu 2010r nie zrealizowano. Przyczyną było brak zainteresowania potencjalnych chętnych wśród „trzeźwych alkoholików”.

9) *Wydawanie, kupowanie i dystrybucja materiałów informacyjnych o problemie uzależnień i przemocy.*

Po raz kolejny darłowski samorząd włączył się do kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” największej akcji edukacyjno – profilaktycznej w Polsce. W ramach udziału w kampanii zakupiono pakiet bazowy zawierający materiały edukacyjne dla szkół podstawowych, dla gimnazjów, materiały dla rodziców, kierowców i sprzedawców, materiały dla nauczycieli oraz materiały dla gmin. Łącznie ponad 3500 ulotek, 70 plakatów edukacyjnych i promocyjnych, 200 sztuk balonów, 6 sztuk scenariuszy przedstawień profilaktycznych oraz multimedialny przewodnik po kampanii. Podczas zebrania z pedagogami szkolnymi rozdano odpowiednie materiały i zachęcano do korzystania z oferty Stowarzyszenia Producentów

i Dziennikarzy Radiowych i Fundacji „ZTU”. Materiały przekazano również do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i do Miejskiego Centrum Profilaktyki.

W ramach ogólnopolskiej kampanii profilaktyczno – edukacyjnej Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych „**Sprawdź czy Twoje picie jest bezpieczne**”, przekazane ponownie zostały do szkół, do Miejskiego Centrum Profilaktyki i innych instytucji ulotki, broszury i poradniki dla rodziców „Paradnik rodzica”. Zachęcono również do rozpropagowania informacji o uruchomieniu w ramach kampanii interaktywnej strony internetowej www.niebotak.pl adresowanej do dzieci i młodzieży. Na stronie znajdują się nie tylko informacje na temat szkód związanych z alkoholem, ale także szereg ćwiczeń wzmacniających asertywność młodych ludzi i ochronę przed presją rówieśników.

Wydział Współpracy Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego przygotował kampanię „**Sięgasz po narkotyki? Czas zmienić przyzwyczajenia**”, skierowaną do osób dorosłych powyżej 25 roku życia, o ustabilizowanej pozycji społeczno - ekonomicznej zażywających narkotyki okazjonalnie. Za pośrednictwem Referatu Oświaty i Spraw Społecznych przekazane zostały ulotki informacyjne do Punktu Profilaktyczno – Terapeutycznego Profilaktyka Narkomanii.

Dodatkowo samorząd darłowski zgłosił chęć wzięcia udziału w XIII Programie **STOP18!**, akcji na rzecz przeciwdziałania sprzedaży wyrobów tytoniowych niepełnoletnim. Bezpłatne materiały informacyjne (ulotki dla sprzedawców, ulotki dla rodziców oraz oznaczenia na punkty sprzedaży) mają dotrzeć do gminy we wrześniu 2010r.

10) Kierowanie osób realizujących zadania Programu na szkolenia oraz dofinansowanie szkoleń i udział w konferencjach, sympozjach i innych formach spotkań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie i związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin

W kwietniu zaproszono do udziału w szkoleniu pn. „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na poziomie gminy z uwzględnieniem funkcji i roli zespołów interdyscyplinarnych” organizowanym przez Studio Profilaktyki Społecznej Niepubliczna Placówka Doskonalenia Nauczycieli z Krakowa, wszystkich pracowników socjalnych MOPS-u i członków Miejskiej Komisji RPA. W szkoleniu wzięli również udział pracownicy Referatu Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego oraz Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Szkolenie prowadził Pan Robert Lemański, w latach 2007-2008 Kierownik Działu Programów Lokalnych PARPA i Koordynator Projektu Sieć Gmin Wiodących PARPA, niezależny ekspert, członek i przewodniczący trzech komisji RPA, członek zespołów interdyscyplinarnych, posiadający doświadczenie w pracy z zakresu profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W związku z ogłoszeniem roku 2010 Europejskim Rokiem Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym, wspólnie ze Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Na Dzisiaj” zorganizowano konferencję poświęconą tym zagadnieniom. W konferencji wysłuchano wystąpienia Pani Elżbiety Karnickiej pt. „Smaki biedy” i Pana Krzysztofa Sochy pt. „Obiektywne oraz subiektywne determinanty poczucia wykluczenia społecznego w środowisku dzieci i młodzieży regionu Pomorza” Referaty wysłuchali między innymi przedstawiciele darłowskich instytucji, stowarzyszeń, radni Rady Miejskiej, konsultanci Punktów Miejskiego Centrum Profilaktyki.

W zakresie udzielania rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie cele szczegółowe realizowane były poprzez:

1) Kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego dla ofiar przemocy

W wyniku ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego pn. „Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie” została wybrana oferta Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Na Dzisiaj”. W ramach realizacji zadania Stowarzyszenie prowadzi Punkt Konsultacyjno – Interwencyjny dla ofiar przemocy. Celem działalności Punktu jest docieranie z pomocą do jak najszerszego kręgu osób zagrożonych przemocą, uzależnieniami, przytłoczonych problemami życiowymi i samotnością oraz wskazywanie dróg wyjścia oraz instytucji wsparcia i pomocy. Dyżury w Punkcie pełnią nieodpłatnie członkowie Stowarzyszenia dwa dni w tygodniu (poniedziałek i czwartek) w godzinach od 16.00 do 18.00, a w razie konieczności dłużej. W pierwszej połowie bieżącego roku udzielono pomocy i wsparcia psychicznego 38 osobom (5 osób trzykrotnie). Trudne sprawy wymagające porady prawnej przekazywane są radcy prawnemu, działającemu przy Stowarzyszeniu w ramach realizacji zadania publicznego.

2) Konstruowanie właściwych postaw wśród dzieci i dorosłych z rodzin z problemami uzależnień i z problemami przemocy w rodzinie

Wszystkie podejmowane działania w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za priorytetowy cel stawiają sobie konstruowanie właściwych postaw wśród dzieci i dorosłych z rodzin z problemami uzależnień i z problemami przemocy w rodzinie. Stwarzanie możliwości uczestnictwa w zajęciach na Świetlicy Środowiskowej „Bezpieczna Przystań”, w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych w szkołach, festynach rodzinnych i imprezach sportowych, to nie tylko rozwój sprawności fizycznej, ale przede wszystkim pokazanie, jak można miło i bezpiecznie spędzić czas z rówieśnikami lub rodziną, z dala od uzależnień.

Bogata oferta Miejskiego Centrum Profilaktyki i zróżnicowane akcje edukacyjno - informacyjne mają niewątpliwie wpływ na wzrost świadomości mieszkańców Darłowo.

3) Zorganizowanie i sfinansowanie wycieczki letniej z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin z uzależnień oraz przemocy w rodzinie

Zaplanowano kolonię letnią z programem profilaktycznym do miejscowości Gąsawa k. Biskupina w terminie 23 lipiec – 1 sierpień br. Organizatorem wycieczki, podobnie jak w ubiegłym roku, zostało Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Oświatowo – Wychowawczych im. Teresy Kras oraz firma Latur z Lublina.

Wspólnie z pedagogami szkolnym zostało wytypowane 35 dzieci pochodzących z trudnych środowisk (w tym 27 dzieci uczęszczających do Miejskiej Świetlicy Środowiskowej „Bezpieczna Przystań”).

Miasto Darłowo było współorganizatorem wycieczki z elementami profilaktyki dla dzieci pochodzących z rodzin z problemami finansowymi i rodzinnymi. Nad realizacją programu profilaktycznego czuwał z ramienia Parafii Rzymsko – Katolickiej p.w. M. B. Częstochowskiej o. Przemysław. Uczestnicy wycieczki odwiedzili miejscowości: Częstochowa, Oświęcim, Wadowice, Kalwaria Zebrzydowska, Kraków, Łódź.

4) Zapewnienie współdziałania pracowników instytucji takich jak: Policja, Pomoc Społeczne, pedagodzy szkolni, służba zdrowia, Straż Miejska, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Sławnie Filia w Darłowie, konsultanci z punktów konsultacyjnych, wychowawcy ze świetlicy, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych itp., w szczególności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Współdziałanie polegało przede wszystkim na wzajemnym informowaniu się o występujących problemach, wskazywaniu rodzin dysfunkcyjnych i angażowaniu się odpowiednich służb w pomoc tym rodzinom.

5) Organizowanie dla rodzin z problemem alkoholowym i problemem przemocy, w szczególności matek z dziećmi, programu terapeutycznego mającego na celu poprawę funkcjonowania rodzin, w tym współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej

Rodziny potrzebujące pomocy liczyć mogą na ofertę Miejskiego Centrum Profilaktyki między innymi Punktu Terapii w zakresie uzależnień alkoholowych prowadzonego przez Panią Janinę Lipowiec – specjalistkę terapii uzależnień, która to w piątki w godzinach od 17.00 do 18.30 organizuje terapie dla osób współuzależnionych.

6) Finansowanie Punktu Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy (pomoc psychologiczna dla osób doznających przemocy i rodzin z problemami przemocy)

Punkt Pomocy Psychologicznej dla Ofiar Przemocy mieści się w siedzibie Miejskiego Centrum Profilaktyki. W Punkcie dyżury pełni Pani Karolina Kaczyńska, doświadczony psycholog. Punkt czynny jest w każdą środę od 16.00 do 18.00.

Pomoc osobom zgłaszającym się do Punktu polegała na udzieleniu wsparcia psychologicznego, sporządzeniu wstępnej diagnozy problemu oraz zaplanowaniu dalszego postępowania, np.: kontakt z Poradnią Leczenia Uzależnień, Poradnią dla Osób Współuzależnionych, lekarzem psychiatrą, prawnikiem.

Najczęściej zgłaszały się kobiety związane z osobą nadużywającą alkoholu i borykające się z problemem współuzależnienia, doświadczające przemocy słownej, bądź fizycznej. Wstępna rozmowa miała na celu przewyciężenie izolacji kobiet poprzez radzenie sobie z poczuciem winy i wstydem oraz odzyskanie szacunku do samych siebie. Kolejnym krokiem było poszerzenie wiedzy o procedurach prawnych i możliwościach uzyskania pomocy (psychologicznej, medycznej, socjalnej, prawnej).

Kilkrotnie zgłosiły się osoby, które szukały pomocy psychologa z innych niż w/w powodów (np. młode małżeństwo po narodzinach martwego dziecka, matka z dzieckiem z zaburzeniami lękowymi, nastolatek – sprawca przemocy wobec matki, matka z podejrzeniem przemocy seksualnej wobec 8-letniej córki ze strony ojca nadużywającego alkoholu). W takich sytuacjach po rozmowie osoby były kierowane do właściwych instytucji. W przypadku osób niepełnoletnich po wstępnym wywiadzie z rodzicem dzieci były kierowane do psychologa w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Sławnie Filii w Darłowie, bądź psychiatry dziecięcego.

Liczba osób objętych pomocą w okresie sprawozdawczym z uwzględnieniem podziału na płeć: ogółem: 22 osoby (mężczyźni: 5 osób, kobiety: 17 osób)

7) Finansowanie w ramach umów z terapeutami programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych

Zadanie to realizowane jest w Miejskim Centrum Profilaktyki przy ul. Franciszkańskiej 2 (budynek Miejskiego Gimnazjum) oferującym następujące formy pomocy:

Punkt Terapii w zakresie uzależnień alkoholowych

Czynny w każdy piątek w następujących godzinach:

- godz. 13.00 – 15.30 – spotkania indywidualne,
- godz. 15.30 – 17.00 – spotkania grup,
- godz. 17.00 – 18.30 – spotkania dla osób współuzależnionych.

Prowadzony przez Panią Janinę Lipowiec – specjalistkę terapii uzależnień

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie prowadził w miesiącach styczeń - maj:

Punkt Konsultacyjno – Terapeutyczny Profilaktyka Narkomanii

Czynny we wtorki w godz. 16.00 – 18.00.

Prowadzony przez Pana Tomasza Mielczarka – psychologa.

W Miejskim Centrum Profilaktyki mają swoje siedziby również:

Punkt Pomocy Psychologicznej dla Ofiar Przemocy Domowej

Czynny w każdą środę w godz. 16.00 – 18.00

Prowadzony przez Panią Karolinę Kaczyńską - psychologa.

Punkt Konsultacyjno – Interwencyjny dla ofiar przemocy.

Czynny dwa dni w tygodniu (poniedziałek i czwartek) w godzinach od 16.00 do 18.00, a w razie konieczności dłużej.

Numer kontaktowy 094 314 4758

Prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Na dzisiaj”

Punkt Konsultacyjny w zakresie uzależnień alkoholowych

Czynny przy ul. Marii Skłodowskiej Curie 32 (budynek Przychodni parter pok. 17) w każdą środę w godz. 14.00 – 17.00

Prowadzony przez Panią Elżbietę Karnicką – Poradnia Rodzinna

8) Dofinansowanie wybranych usług i programów profilaktycznych realizowanych przez placówki profilaktyczno – terapeutyczne, pomoc społeczną, stowarzyszenia działające na rzecz osób uzależnionych i narażonych na wykluczenie społeczne

Na wniosek Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej im. A. Osieckiej dofinansowano spotkanie autorskie z Panem Robertem Karwatem (piszącego pod pseudonimem Habibi Hamid) pt. „Miłość albo demony”- program biblioterapeutyczny dla młodzieży kładący nacisk na problemy uzależnień.

9) Finansowanie pomocy prawnej ofiarom przemocy

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Na Dzisiaj” w ramach realizacji zadania publicznego Miasta Darłowo prowadzi Punkt Konsultacyjno – Interwencyjny w Miejskim Centrum Profilaktyki. W bieżącym roku oferta Stowarzyszenia wzbogacona została o usługi radcy prawnego, który to bezpośrednio współpracując ze Stowarzyszeniem udziela pomocy prawnej, tym którzy zgłaszają się do Punktu.

10) Wspomaganie realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych i kompensacyjnych w placówkach wsparcia dziennego przeznaczonych dla dzieci z grup ryzyka (w szczególności dla dzieci z rodzin patologicznych)

W pierwszym okresie sprawozdawczym realizowano wnioski kierownika świetlicy "Bezpieczna Przystań"..

11) Organizowanie i finansowanie pomocy socjoterapeutycznej dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkoły ponadgimnazjalnej

Zajęcia socjoterapeutyczne prowadziła Pani Dominika Lesner

Zajęcia dla dzieci odbywały się w godzinach popołudniowych, przystosowanych do planu lekcji uczęszczających na nie dzieci. Zajęcia obejmowały konsultacje z rodzicami, nauczycielami, osobami zaangażowanymi w wychowanie dzieci oraz zajęcia socjoterapeutyczne dla tychże dzieci.

W pierwszym okresie zajęcia odbywały się w trzech grupach po godzinie zajęć tygodniowo w każdej placówce:

I grupa młodszą (10-13 lat) w Szkole Podstawowej nr 3 – wtorki godz.16.00, skierowanych 11 podopiecznych;

II grupa w Miejskiej Świetlicy „Bezpieczna Przystań” Darłowo –czwartki godz.14.00, skierowanych 16 podopiecznych; oraz

III grupa najmłodsza (7-9 lat) w Zespole Szkół – wtorki godz.14.00, skierowanych 7 podopiecznych .

Grupa przy Świetlicy „Bezpieczna Przystań” została podzielona na dwie mniejsze ze względu na różnorodność problemów (chłopcy i dziewczęta osobno)

Praca z dziećmi na zajęciach socjoterapeutycznych polegała najczęściej na:

- 1) usprawnianiu funkcjonowania społecznego dzieci i nauce nowych umiejętności społecznych,
- 2) stworzeniu możliwości do mówienia o własnych udanych i nieudanych relacjach z dorosłymi i rówieśnikami,
- 3) nauce wychodzenia z ról niekorzystnych dla dziecka,
- 4) stworzeniu możliwości odreagowania napięcia oraz wyzwiania emocji,
- 5) nauce rozpoznawania i wyrażania emocji,
- 6) poznawaniu swoich mocnych stron przez dzieci,
- 7) konstruktywnym rozwiązywaniu konfliktów w grupie,
- 8) rozwijaniu asertywności, uczeniu się mówienia „nie”,
- 9) poznawaniu przez dzieci metod radzenia sobie ze stresem,
- 10) rozwijaniu akceptacji siebie

Techniki wykorzystywane przez nas do pracy z dziećmi to najczęściej:

- 1) krąg rozpoczynający i kończący zajęcia,
- 2) praca w małych grupach,
- 3) rundka,
- 4) gry i zabawy o charakterze psychologicznym,
- 5) techniki relaksacyjne,
- 6) ekspresja plastyczna i muzyczna,

- 7) psychodrama,
- 8) zajęcia ruchowe,
- 9) zajęcia teatralne,
- 10) pogadanki.

W styczniu odbyło się w sumie 11 godzin zajęć, w lutym ze względu na ferie zimowe tylko 6 godz. w marcu 13 godz., w kwietniu 5 godz. i w czerwcu 4 godz. Od kwietnia po konsultacji z panią pedagog ze SP nr 3 i rozmowie z organem prowadzącym zdecydowano, iż ze względu na małą frekwencję na zajęciach, rezygnujemy z ich prowadzenia w SP nr3. Natomiast osoby chętne, uczęszczające dołączyły do grupy przy Miejskiej Świetlicy „Bezpieczna Przystań”.

12) Szkolenie osób udzielających pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnień i przemocy oraz podnoszenie w ten sposób poziomu udzielanej pomocy

W kwietniu zostało zorganizowane przez Studio Profilaktyki Społecznej Niepubliczna Placówka Doskonalenia Nauczycieli z Krakowa szkolenie pn. „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na poziomie gminy z uwzględnieniem funkcji i roli zespołów interdyscyplinarnych”. Udział w nim wzięli wszyscy pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy Referatu Oświaty i Spraw Społecznych.

13) Wydawanie, kupowanie i dystrybucja materiałów informacyjnych o problemie przemocy

W związku z jubileuszem uruchomienia Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w rodzinie „Niebieska Linia” samorząd darłowski włączył się w ogólnopolską kampanię informacyjną przygotowaną przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych promującą działalność i ofertę tej placówki. Plakaty „Niebieskiej Linii” zostały rozwieszane na słupach ogłoszeniowych miasta. Plakaty i ulotki zostały przekazane do szkół, do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i do Miejskiego Centrum Profilaktyki.

14) Realizacja procedur interwencji w rodzinie tzw. Niebieska Karta

W swojej codziennej pracy pracownicy socjalni spotykają się z wieloma problemami, które dotyczą ich podopiecznych, w tym problemy uzależnień. W ramach wykonywania swoich obowiązków informują rodziny o możliwościach uzyskania pomocy, wsparcia lub terapii. Spośród 46 przypadków udzielenia pomocy ze względu na alkoholizm i narkomanię, w 4 dodatkowo użyto procedury „Niebieskiej Karty”. Powszechnie jednak wiadomo, że skala zjawisk jest większa, bo wiele z ofiar przemocy domowej stara się ukryć tego typu problemy.

15) Konstruowanie właściwych postaw wśród dzieci i dorosłych z rodzin z problemami uzależnień i z problemami przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Miejskiej Świetlicy Środowiskowej „Bezpieczna Przystań” z funkcją opiekuńczo - wychowawczą dla dzieci z rodzin w kryzysie, w tym doposażenie Świetlicy w niezbędny sprzęt, materiały pomocnicze do zajęć, materiały profilaktyczne oraz wynajem, bieżące utrzymanie i konserwacja pomieszczeń, a także zatrudnienie wychowawców, pracownika d spraw lekkich i pracownika kulturalno – oświatowego

Miejska Świetlica Środowiskowa mieszcząca się w budynku Miejskiego Gimnazjum przy ulicy Franciszkańskiej 2, jako placówka wsparcia dziennego funkcjonuje od poniedziałku do piątku w godzinach 9 do 18. W soboty i inne dni wolne od nauki placówka czynna jest w godzinach 9 do 16. Celem działalności świetlicy środowiskowej jest wspieranie rodziny w procesie przygotowywania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia, kształtowania właściwych postaw społecznych poprzez objęcie ich w czasie wolnym od zajęć szkolnych opieką oraz zajęciami edukacyjnymi i profilaktycznymi.

Do Miejskiej Świetlicy Środowiskowej „Bezpieczna Przystań” zapisanych jest 35 dzieci z darłowskich szkół -18 dziewcząt i 17 chłopców (ze Szkoły Podstawowej nr 3 -31 dzieci i z Miejskiego Gimnazjum -4 dzieci). Systematycznie na zajęcia w świetlicy uczęszczało 27 dzieci.

Działania opiekuńczo - wychowawcze i dydaktyczne w pierwszym półroczu br. realizowane były zgodnie z „Planem pracy Miejskiej Świetlicy Środowiskowej na 2010 rok”

W ramach realizacji programu świetlicy kontynuowana była współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Urzędem Miejskim w Darłowie, Policją, Strażą Graniczną, z pedagogami, psychologami, dyrektorami szkół, nauczycielami i rodzicami. W dalszym ciągu prowadzone były zajęcia z profilaktyki

uzależnień dotyczące używek np. alkoholu, narkotyków i nikotyny. W związku z realizacją kampanii „Sprawdź czy Twoje picie jest bezpieczne” przeprowadzone były zajęcia w oparciu o stronę internetową www.niebotak.pl, gdzie wychowankowie ćwiczyli zachowania asertywne i poszerzali swoją wiedzę na temat szkodliwości zażywania alkoholu. Na świetlicy prowadzone były również zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone przez Panią Dominikę Lesner.

Przez cały czas, dzieci uczestniczące w zajęciach miały zapewnioną pomoc w odrabianiu lekcji, nadrobieniu zaległości, przygotowywaniu się do odpowiedzi ustnych czy sprawdzianów pisemnych. Niestety, brak systematycznego uczestnictwa niektórych wychowanków w zajęciach na świetlicy przekłada się na problemy z otrzymaniem promocji do następnej klasy.

W czasie pobytu wychowanków w placówce wydawany był jeden posiłek w formie podwieczorku.

Praca z dziećmi nastawiona była na indywidualną pracę z wychowankiem, rozwijanie zainteresowań, uzdolnień dzieci przez zajęcia sportowe (ćwiczenia doskonalące gry zespołowe: piłka nożna, koszykówka, siatkówka, zbijany, dwa ognie, zajęcia doskonalące zwinność i gipkość oraz prawidłową postawę wychowanków, zabawy ze skakanką, gumą, tenis stołowy babinkton), plastyczne (zabawy konstrukcyjne, układanki, malowanie farbami, wycinanie, wyklejanie, modelowanie przy użyciu plasteliny), muzyczne, techniczne, komputerowe, pedagogiczne (pomoc w kryzysach rówieśniczych, osobistych i rodzinnych).

Pomimo tego, że większość czasu, który dzieci spędzały na świetlicy z konieczności był poświęcony odrabianiu lekcji na świetlicy miały miejsce wydarzenia:

- karnawał w świetlicy,
- wyjazdy do parku wodnego „Jan”,
- wyjścia do kina,
- Walentynki,
- Śniadanie Wielkanocne w świetlicy,
- Dzień Dziecka,
- Uroczyste zakończenie roku szkolnego,
- udział w konkursach plastycznych

Również w okresie ferii zimowych dzieci miały organizowany czas wolny. W okresie tym zajęcia prowadzone były od poniedziałku do soboty w godzinach 9-16. Wychowankowie mieli organizowane:

- gry i zabawy integracyjne,
- mistrzostwa świetlicy w grach planszowych i tenisie stołowym
- gry rozwijające twórcze myślenie,
- zajęcia plastyczne,
- zajęcia techniczne,
- seanse filmowe,
- wyjazd do Centrum Handlowego „Forum” i „Multikino” w Koszalinie
- wyjazdy na basen.

W zakresie **prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych** cele szczegółowe realizowane były poprzez:

1) Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych, promujących wartościowy i zdrowy styl życia oraz uczących umiejętności potrzebnych do życia bez alkoholu i narkotyków

Każda ze szkół opracowuje i realizuje w sposób bieżący i ciągły szkolne programy profilaktyczne na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 roku Nr 256 poz. 2572 ze

zmianami). Realizacja programów profilaktycznych o charakterze edukacyjnym w omawianym okresie sprawozdawczym przedstawia się następująco.

W Zespole Szkół im. S. Żeromskiego młodzież uczestniczyła w spotkaniach z funkcjonariuszami Policji i Straży Granicznej na temat narkomanii. W czasie godzin wychowawczych uczniowie oglądali filmy profilaktyczne, a na lekcjach biologii poruszano temat AIDS. Rodzicom i uczniom rozdawano broszurki profilaktyczne. Uczniowie sami byli autorami „gazetek profilaktycznych”, które powieszono na korytarzach szkoły. Uczniowie szkoły uczestniczyli w konkursach profilaktycznych w ramach kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł.

Zespół Szkół kontynuował kolejną edycję Krajowego Programu Profilaktyki Nadwagi i Otyłości „Trzymaj Formę”, skierowanego do uczniów klas IV i VI szkoły podstawowej i młodzieży gimnazjum. Na lekcjach wychowawczych młodzież poznawała sposoby prawidłowego odżywiania się, unikania substancji uzależniających oraz sposoby na ciekawe spędzanie wolnego czasu. Uczniowie szkoły włączyli się również do udziału w konkursach profilaktycznych w ramach kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł, w tym osobiście prezentowali przygotowane prezentacje multimedialne dotyczące negatywnych postaw wobec substancji uzależniających. W szkole kontynuowano zajęcia socjoterapeutyczne z dziećmi klas I–III, które prowadzone były przez szkolnego pedagoga, natomiast w klasach gimnazjalnych realizowany był program zajęć psychoprofilaktycznych dla młodzieży „Kamienie życia” opracowany przez Panią psycholog Dorotę Frąszczak, a realizowany przez pracowników Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Sławnie Filia w Darłowie. W klasach VI przeprowadzono zajęcia na temat „Tolerancja, asertywność, empatia”, kształtujące umiejętności społeczne potrzebne w przyszłości dobrze funkcjonującej jednostce. W ramach realizacji innowacyjnego cyklicznego programu profilaktycznego „Bezpieczne wakacje” uczniowie szkoły wzięli udział w spotkaniu z policjantami. Obejrzeni prezentację i wysłuchali prelekcji na temat bezpiecznego spędzania wolnego czasu i właściwego reagowania w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych. Ostatni tydzień nauki w szkole był tygodniem podsumowującym wszystkie podejmowane działania dydaktyczne, wychowawcze i profilaktyczne pn. „Szkolny Festyn Nauki”. Każda klasa prezentowała swoje sukcesy i przedsięwzięcia kończącego się roku szkolnego.

Szkoła Podstawowa Nr 3 realizowała następujące programy profilaktyczne i wychowawcze:

1. Program Wychowawczy Szkoły Podstawowej nr 3 w Darłowie;
2. Program Profilaktyki Szkoły Podstawowej nr 3 w Darłowie;
3. „Program profilaktyczno-wychowawczy dla klas I-III” – autor K. Zajączkowski;
4. „Jak skutecznie porozumiewać się i radzić sobie z niechcianymi uczuciami?” – autorski program profilaktyczno-wychowawczy realizowany przez p. Ewę Filipek;
5. „Szkolny Program Promocji Zdrowia opracowany w oparciu o ogólnopolski program „Szkoła Promująca Zdrowie”;
6. „Trzymaj Formę” – program edukacyjno-profilaktyczny dla klas V-VI;
7. „Saper, czyli jak rozminować agresję” – program dla klas 4,5,6 szkół podstawowych, autorzy: R.Knez, W Słonina.

Zajęcia dla uczniów:

1. Zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci z nadpobudliwością ruchową prowadzone przez p. D. Lesner;

Zajęcia integrujące grupy klasowe prowadzone przez pedagoga p. Annę Lichańską i psychologa p. Dorotę Frąszczak;

3. Cykle zajęć profilaktyczno-wychowawczych prowadzone przez pedagoga p. Annę Lichańską:

- „Agresji mówimy NIE” – zajęcia dla uczniów klas III;
- „Kamienie życia” – zajęcia dla uczniów klas VI.

4. Zajęcia realizowane przez wychowawców (dotyczące wszystkich uczniów):

- Uczeń nie wielbłąd, czyli jak odchudzamy szkolne plecaki;
- Niepełnosprawni są wśród nas;
- Dzień bez papierosa – rozmowy na temat szkodliwości palenia tytoniu;

- Agresji i nałogom mówimy – nie;
- Zdrowo jemy, długo żyjemy;
- W zdrowym ciele, zdrowy duch;
- Zdrowe nawyki higieniczne i żywieniowe;
- Znamy zasady bezpieczeństwa przeciwpożarowego;
- Reagujemy w sytuacjach kryzysowych. Zasady udzielania pierwszej pomocy;
- Umiejętności pomagania innym;
- Jak radzić sobie z przemocą i agresją?;
- Jak pomagać i jak się bronić?.

W szkole mają miejsce spotkania Zespołów Wychowawców w celu wypracowania metod pracy z uczniami mającymi problem z funkcjonowaniem w grupach rówieśniczych adaptacją w nowym środowisku.

Dodatkowo szkoła uczestniczyła w akcjach profilaktyczno-edukacyjnych i społecznych tj.: „Zachowaj Trzeźwy Umysł” i „Szkoła bez Przemocy”;

W Miejskim Gimnazjum im. S. Dulewicza inicjowane w ramach Programu Profilaktycznego Szkoły przedsięwzięcia przebiegały dwutorowo: z jednej strony były to działania zorientowane na ukazanie – tak uczniom, jak i rodzicom – skutków uzależnienia od alkoholu i narkotyków, a z drugiej promowano zdrowy styl życia, pozytywne wzorce postaw i zachowań, alternatywne i społecznie akceptowane sposoby spędzania wolnego czasu, bez udziału środków zmieniających świadomość.

Podjęto w pierwszym połowie br. następujące działania:

1. Przedstawianie młodzieży skutków używania alkoholu i środków odurzających na godzinach wychowawczych, lekcjach biologii, spotkaniach z pedagogiem szkolnym oraz lekcjach bibliotecznych.

2. Projekcja filmów dydaktycznych: „Profilaktyka dla młodzieży”, „Życie pod murem”, „Epitafium dla narkomana”, „Jak leki i narkotyki wpływają na nasz organizm”, „Heroina – leczenie”, „Nie truj się”, „Dziękuję – nie biorę”, „Powstrzymać agresję”, „W sidłach” oraz „Dziękuję – nie piję”.

3. Pedagogizacja rodziców poprzez poruszanie na zebraniach zagadnień dotyczących zagrożenia narkomanią i piciem alkoholu. Rodzice uczniów otrzymali ulotki opracowane przez Biuro Prewencji Komendy Głównej Policji dla potrzeb akcji „Zachowaj Trzeźwy Umysł” oraz „Czy Twoje picie jest bezpieczne?” i „Rodzice, bądźcie czujni!” (nt. narkotyków i tzw. „dopalaczy”).

4. Rozdawanie młodzieży ulotek przygotowanych przez Wydawnictwo Edukacyjne „Parpamedia” pod wspólnym tytułem „Niebotak”, a propagujące zdrowy styl życia bez używek i asertywne zachowania wobec pojawiających się propozycji dotyczących picia, czy brania.

5. Realizacja IV edycji programu społecznego „Szkoła bez przemocy”. Źle zagospodarowany czas wolny, brak pozytywnego pomysłu na życie, niewykorzystana energia często sprzyjają nieprzemysłanym decyzjom, sięganiu po używki i zachowaniom agresywnym. Dlatego też jedną z alternatyw jest wolontariat, czyli bezinteresowne poświęcenie swojego czasu i wysiłku na rzecz innych. „Szkoła bez przemocy” w roku szkolnym 2009/2010 skupiła się na propagowaniu idei wolontariatu. Uczniowie brali udział w zbiórkach żywności i pieniędzy. Podsumowaniem programu była organizacja wystawy plakatów poruszających problemy uzależnień i radzenia sobie ze złością.

6. Organizacja cykli zajęć warsztatowych dla uczniów klas I w zakresie komunikacji interpersonalnej, uczenia sposobów radzenia sobie z negatywnymi emocjami oraz agresją wśród rówieśników (2 x po 2 godziny lekcyjne w każdej klasie).

7. Przeprowadzenie warsztatów dla uczniów kl. II we współpracy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Darłowie oraz spotkanie z kuratorem zawodowym Sądu Rejonowego w Koszalinie p. Jarosławem Nakielskim na temat odpowiedzialności karnej młodzieży i przejawów demoralizacji, a także stosowanych środków wychowawczych.

8. Udział w IV edycji ogólnopolskiego programu profilaktyki nadwagi i otyłości „Trzymaj formę”. Uczniowie przygotowali pokaz różnorodnych folderów oraz przyrządzili zdrowe potrawy dla zaproszonych gości. W tym roku, w końcowym pokazie kończącym projekt brali również udział uczniowie Comeniusa z Francji, Rumunii, Niemczech i Włoch. Pokaz częściowo został sfinansowany przez Urząd Miasta Darłowa.

9. Realizacja projektu „Jesteś zdrowy bądź szczęśliwy”, który uświadamiał uczniom wartość zdrowego trybu życia i rolę profilaktyki. W ramach projektu odbywały się ciekawe zajęcia, projekcje filmów, spotkanie z niewidomyim. W szkole przeprowadzono także wśród uczniów akcję pomiaru ciśnienia.

10. Organizacja wolnego czasu młodzieży:

- rozwijanie własnych zainteresowań na różnych kołach przedmiotowych;
- udział w zajęciach sportowych organizowanych w szkole po lekcjach;
- wyjazdy do teatru, wyjścia do kina i na wystawy tematyczne;
- szkolne i klasowe imprezy okolicznościowe.

2) *Dofinansowanie realizacji szkolnych programów profilaktycznych, profilaktycznych programów autorskich mających na celu promocję zdrowego trybu życia*

W ramach realizacji tego celu dofinansowano i zabezpieczono uczniom przejazdy na imprezy sportowe zgodne ze szkolnymi programami profilaktycznymi.

Na wniosek Dyrektora Miejskiego Gimnazjum im. S. Dulewicza dofinansowano realizację programu profilaktycznego „Trzymaj Formę”, dzięki któremu uczniowie poznają zdrowy sposób odżywiania się i poznają negatywne skutki zażywania substancji uzależniających (papierosy, alkohol, narkotyki); dofinansowano „Dzień samorządności”.

Na wniosek Dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 3 dofinansowano realizację zajęć pozalekcyjnych w ramach Programu Profilaktycznego Szkoły w czasie ferii zimowych pn. „Ferie to fajna sprawa, gdy bezpieczna i wesoła jest zabawa”, dofinansowano przedsięwzięcie z okazji Dnia Wiosny „Kolorowo, zdrowo, bezpiecznie”, dofinansowano organizację Międzyszkolnego Turnieju Wiedzy o Ruchu Drogowym”, dofinansowano festyn z okazji Międzynarodowego Dnia Rodziny pn. „Grunt to Rodzinka”.

Na wniosek Dyrektora Zespołu Szkół dofinansowano realizację zajęć pozalekcyjnych w ramach Programu Profilaktycznego Szkoły w czasie ferii zimowych pn. „Ferie zimowe 2010 – Śnieżnie, bezpiecznie i kolorowo.

3) *Promowanie zdrowego trybu życia między innymi poprzez prowadzenie lokalnych i udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych takich jak „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, organizowanie spektakli, koncertów itp., dostarczanie do szkół i miejsc ogólnodostępnych ulotek, broszur, czasopism profilaktycznych i edukacyjnych*

W ramach realizacji niniejszego celu zorganizowano z Agencją Artystyczną „Joanna” z Kielc dla uczniów Miejskiego Gimnazjum im. S. Dulewicza w Darłowie spektakl profilaktyczny pod tytułem „Wspomnienia Narkomanki”.

Wzorem lat ubiegłych Miasto Darłowo przystąpiło do jubileuszowej -10 edycji kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Otrzymane materiały edukacyjno – informacyjne zostały przekazane do szkół, do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, na świetlicę środowiskową „Bezpieczna Przystań” oraz do Miejskiego Centrum Profilaktyki. W ramach projektu i pod hasłem kampanii uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 3 zorganizowali Dzień Wiosny „Kolorowo, zdrowo, bezpiecznie”, a Miasto Darłowo festyn pn. „Dzień Rowerowy”. Przy okazji festynu Burmistrz Miasta Darłowo ogłosił dwa konkursy: plastyczny dla uczniów szkół podstawowych i informatyczny dla szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Festyn rozpoczęto rajdem rowerowym ścieżkami rowerowymi naszego miasta, następnie uczestnicy zmagali się z konkurencjami sportowo – zręcznościowymi. W trakcie festynu zostały wręczone nagrody wyróżnionym w konkursach. Festyn zakończył mecz piłki nożnej „urzędnicy kontra radni”. Relacje zarówno z Dnia Wiosny, jaki i Dnia Rowerowego zostały umieszczone na oficjalnej stronie ZTU, na stronach internetowych miasta oraz w „Wiadomościach darłowskich”

4) *Zakup i dystrybucja pism i literatury fachowej*

Na potrzeby pracowników Referatu Oświaty i Spraw Społecznych, członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i osób dyżurujących w Miejskim Centrum Profilaktyki prenummerowany jest miesięcznik poświęcony profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych „Świat Problemów” oraz dwumiesięcznik poświęcony problematyce przemocy „Niebieska Linia”.

5) Promocja i finansowanie imprez bezalkoholowych, w tym sportowych, kulturalnych, turystycznych –krajoznawczych

W ramach realizacji tego celu zaangażowano wszystkie darłowskie szkoły, przedszkole Nr 1 i Nr 3 oraz Ośrodek Sportu i Rekreacji w organizację **XVI Sportowego Turnieju Miast i Gmin (Europejskiego Tygodnia Sportu dla Wszystkich 2010)**. W dniach od 26 maja do 1 czerwca na terenie miasta odbywało się szereg imprez sportowych, między innymi: zawody pływackie, turniej piłki nożnej i siatkowej, biegi z przeszkodami, biegi sztafetowe, dni sportu, dzień rowerowy, dzień małego sportowca. Wszystko po to, aby promować zdrowy tryb życia oraz aktywność ruchową jako najlepszą formę spędzania wolnego czasu.

6) Organizowanie i finansowanie edukacji dorosłych, w tym sprzedawców, nauczycieli i rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień

W pierwszym półroczu 2010 roku zadania nie zrealizowano.

7) Organizacja i finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, w tym: na basenie, wyposażenie w sprzęt sportowy i rekreacyjny (m.in. doposażenie placów zabaw)

Na wniosek dyrektorów szkół udzielono pełnomocnictw do zorganizowania pozalekcyjnych zajęć sportowo - rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, w tym zajęć z nauki pływania dla uczniów klas drugich.

W Szkole Podstawowej Nr 3 w omawianym okresie odbywały się zajęcia na basenie (wtorek, środa, czwartek), zajęcia z piłki siatkowej (wtorek), z piłki nożnej (środa), warsztaty taneczne (czwartek). Zajęcia prowadzone były przez czterech nauczycieli szkoły i pracownika Darłowskiego Ośrodka Kultury. Zajęcia z pływania objęły pięć klas drugich, czyli około 99 uczniów. W zajęciach na sali gimnastycznej i boiskach sportowych ćwiczyło około 55 uczniów. Do grupy tanecznej uczestniczyło na początku 35 dziewcząt. W późniejszym okresie ilość ta zmalała do 10 tancerek, które zaprezentowały się na Pikniku Rodzinnym, na Festynie Dzieci Dzieciom i na uroczystości zakończenia Amatorskiego Ruchu Artystycznego w kinie „Bajka”.

W Zespole Szkół im. S. Żeromskiego prowadzone były zajęcia z tenisa stołowego (poniedziałek, wtorek), z piłki koszykowej (wtorek, piątek), z piłki nożnej (poniedziałek) i z piłki siatkowej (środy). Zajęcia prowadzone były przez trzech nauczycieli szkoły, a średnio w każdej zaproponowanej formie zajęć uczestniczyło 14-15 uczniów.

W Zespole Szkół prowadzone były zajęcia na basenie (środa), zajęcia z tenisa stołowego (poniedziałek, środa, czwartek, piątek) z piłki siatkowej dziewcząt (wtorek, środa, czwartek, piątek), z piłki siatkowej chłopców (poniedziałek – piątek).

8) Edukacja społeczności poprzez wydawanie biuletynu informacyjnego w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień

W ramach realizacji tego celu na łamach „Wiadomości Darłowskich” jedna ze stron poświęcona została problematyce profilaktyki. Zatytułowana została „Jeśli oczekujesz pomocy...”. W pierwszym wydaniu zaprezentowano cele jakim ma służyć, przedstawiono sposoby radzenia sobie w problemowych sytuacjach z udziałem osób pod wpływem alkoholu (dwa przykłady), poinformowano o anonimowej skrzynce pomocy oraz podano pełną ofertę Miejskiego Centrum Profilaktyki.

W kolejnym numerze poinformowano mieszkańców o działalności Punktu Konsultacyjno – Interwencyjnego dla Ofiar Przemocy prowadzonego przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Na dzisiaj”. Ponadto zapowiedziana została konferencja związana z Europejskim Rokiem Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym. Przedstawiono zagadnienia obejmujące problematykę konferencji. Dodatkowo zachęcono do odwiedzania strony internetowej www.niebotak.pl uruchomionej w ramach kampanii „Sprawdź czy twoje picie jest bezpieczne?”

Kolejne numery „Wiadomości darłowskich” zawierały relacje z podejmowanych w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii działań.

9) *Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności działań podejmowanych w ramach programu. Przeprowadzanie badań socjologicznych dotyczących zjawiska uzależnień i przemocy*

W pierwszym półroczu 2010 roku zadania nie zrealizowano.

W zakresie **wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie**, cele szczegółowe realizowane były poprzez:

1) *Powierzenie w drodze konkursów wykonywania określonych zadań publicznych organizacjom pozarządowym, których celami statutowymi są zapobieganie patologiom i profilaktyka uzależnień*

Burmistrz Miasta Darłowo ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację dwóch zadań publicznych z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym:

- 1) organizacja imprezy integrującej środowiska abstynenckie i promujące trzeźwość,
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Na dzisiaj” złożyło ofertę na realizację zadania drugiego, w ramach której powadzony jest przez Stowarzyszenie Punkt Konsultacyjno – Interwencyjny w Miejskim Centrum Profilaktyki.

Na realizację zadania pierwszego nie wpłynęła żadna oferta.

Drugi otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Miasta Darłowo z tego samego zakresu został ogłoszony w czerwcu br. (obecnie w trakcie realizacji).

2) *Współpraca z Policją, Strażą Graniczną i Strażą Miejską w celu zapewnienia adekwatnej do potrzeb interwencji w stosunku do osób nietrzeźwych i stosujących przemoc oraz zakłócający porządek publiczny, w tym współfinansowanie zakupu paliwa*

Zgodnie z umową darowizny przekazane zostanie na rzecz Komisariatu Policji w Darłowie paliwo o wartości 4.000,00 do samochodów służbowych. W ramach wykonywania ustawowych obowiązków Komisariat Policji realizować będzie zadania zapewniające bezpieczeństwo publiczne, ład i porządek na terenie Miasta.

3) *Współpraca z zainteresowanymi instytucjami, stowarzyszeniami i osobami, w tym wspieranie Klubu Abstynenta*

Kierownik Referatu Oświaty i Spraw Społecznych był zaproszony i uczestniczył w spotkaniu członków Klubu Abstynenta "Jutrzenka".

4) *Finansowanie w całości kosztów związanych z działalnością Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych liczy 5 członków. Komisja pracuje w oparciu o Regulamin Komisji. Członkowie Komisji spotykają się co dwa tygodnie w Miejskim Centrum Profilaktyki przy ul. Franciszkańskiej 2. W miarę potrzeb zgłaszanych przez sekretarza, Komisja na swą działalność zaopatrywana jest w znaczki, artykuły papiernicze itp. W pomieszczeniach Miejskiego Centrum Profilaktyki dokonywane były drobne, bieżące naprawy.

5) *Zwiększenie punktów monitoringu w szkołach*

W pierwszym półroczu br. wpłynął wniosek Dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 3 dotyczący zwiększenia punktów monitoringu w szkole o 4 kamery zewnętrzne i 4 wewnętrzne.

Zaplanowano realizację wniosku w drugim półroczu 2010 r.

Kamery będą podłączone do monitoringu przy Straży Miejskiej.

W zakresie **podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13(1) i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego** cele szczegółowe realizowane były poprzez:

1) *Podejmowanie interwencji w sytuacjach naruszenia przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości*

Straż Miejska w pierwszym półroczu br. przeprowadziła 175 kontroli, w tym 50 kontroli z zakresie przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi, 58 kontroli zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży oraz ukarano grzywną 31 osób, 67 kontroli dotyczyło przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim. Pouczono 109 sprzedawców o konsekwencjach związanych ze sprzedażą alkoholu nieletnim oraz osobom nietrzeźwym. Dowiedziono 8 osób nietrzeźwych do ich mieszkań.

2) Kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przez upoważnionych członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na posiedzeniu w dnia 12 maja 2010r. członkowie Komisji zdecydowali o poinformowaniu sprzedawców napojów alkoholowych, że czynności kontrolne zgodne z ustawą z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odbywać się będą w miesiącach od czerwca do sierpnia br. Informacja została umieszczona na słupach ogłoszeniowych, na tablicy informacyjnej Urzędu Miejskiego, na stronach internetowych Miasta Darłowo oraz podłączana była do wydawanych zezwoleń. W okresie sprawozdawczym skontrolowano 25 punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

3) Prowadzenie postępowania przygotowawczego i występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego

W omawianym okresie nie wystąpiło.

W zakresie wspierania zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej w pierwszym półroczu 2010 r. kontynuowana była działalność w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej - Klubu Integracji Społecznej. Ogółem jest 167 osób zarejestrowanych, z których 66 osób nagminnie nadużywa alkohol. Jest też 13 osób ze zdiagnozowanym uzależnieniem od alkoholu. Przy współpracy z PUP, pracownicy socjalni Ośrodka udostępniają zawsze aktualne możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Niestety, często osoby ze skłonnościami do spożywania alkoholu, nie wykazują zainteresowania, składanymi propozycjami lub podejmują kilkudniowe okresy zatrudnienia.

Z up. BURMISTRZA

Elżbieta Kowalska
ZASTĘPCA BURMISTRZA

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr LI/434/10
Rady Miejskiej w Darłowie
z dnia 20 października 2010 r.

Sprawozdanie finansowe Burmistrza Miasta Darłowo z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania narkomanii dla Miasta Darłowo na rok 2010, za pierwsze półrocze 2010 roku

Rodzaj wydatku	Wykonanie
Ochrona zdrowia Zwalczenie narkomanii	
Spektakl profilaktyczny dla uczniów Miejskiego Gimnazjum im. S. Dulewicza w Darłowie „Pamiętnik narkomanki” zorganizowany przez Agencję Artystyczną „Joanna” z Kielc, zgodnie z umową zlecenie Nr 081/OSS/45/2010 z dnia 9 marca 2010r.	685,00
razem	685,00
Ochrona zdrowia Przeciwdziałanie alkoholizmowi	
W wyniku ogłoszenia otwartego konkursu ofert podpisano 5 lutego 2010r umowę Nr 081/OSS/37/2010 ze Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Na dzisiaj” na realizację zadania publicznego pn. „Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.	3.000,00
Składki na ubezpieczenie społeczne	545,23
Składki na Fundusz Pracy	27,31
Wynagrodzenie członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgodnie z umowami zlecenie z dnia 4 stycznia 2010r.; Wynagrodzenie nauczycieli prowadzących zajęcia pozalekcyjne oraz zajęcia pozalekcyjne w czasie ferii zimowych zgodnie z zarządzeniami Burmistrza Miasta Darłowo w sprawie udzielenia pełnomocnictwa do zorganizowania zajęć sportowo – rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży; Wynagrodzenie za powadzenie Punktu Pomocy Psychologicznej dla ofiar przemocy domowej oraz dla dzieci i dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym zgodnie z umową zlecenie Nr 081/OSS/13/10 z dnia 4 stycznia 2010r; Wynagrodzenie za prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych zgodnie z umową zlecenie Nr 081/OSS/10/10 z dnia 4 stycznia 2010r.	44.730,93
Zakup materiałów potrzebnych do realizacji m.in.: Dnia wiosny w Szkole Podstawowej Nr 3, Międzyszkolnego Turnieju Wiedzy o Ruchu Drogowym, konferencji nt. wykluczenia społecznego i ubóstwa, Dnia Samorządności w Miejskim Gimnazjum im. S. Dulewicza, Festynu „Grunt to rodzinka” w Szkole Podstawowej Nr 3, Dnia Rowerowego w ramach kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł, Europejskiego Tygodnia Sportu dla Wszystkich, Trzymaj Formę w Miejskim Gimnazjum im. S. Dulewicza,	12.238,80
Zakup artykułów spożywczych potrzebnych do realizacji m.in.: Dnia wiosny w Szkole Podstawowej Nr 3, konferencji nt. wykluczenia społecznego i ubóstwa, Festynu „Grunt to rodzinka” w Szkole Podstawowej Nr 3, Dnia Rowerowego w ramach kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł, Trzymaj Formę w Miejskim Gimnazjum im. S. Dulewicza,	916,74
Zakup znaczków i kopert na potrzeby Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; Wynagrodzenie za sporządzenie opinii psychiatryczno – psychologicznej na okoliczność uzależnienia od alkoholu zgodnie z umową zlecenie Nr 081/OSS/12/10 i Nr 081/OSS/13/10 z dnia 4 stycznia 2010r.; Kontynuacja leczenia w Stanominie, zgodnie z umową Nr 081/OSS/09/10 z dnia 4 stycznia 2010r.; Wynagrodzenie za prowadzenie Punktu konsultacyjnego w zakresie uzależnień od alkoholu zgodnie z umową zlecenie Nr 081/OSS/14/10 z dnia 4 stycznia 2010r.; Koszt wynajęcia basenu do prowadzenia zajęć dla uczniów kl. II zgodnie z umową najmu basenu sportowego Nr 081/OSS/08/10 z dnia 4 stycznia 2010r.; Wynagrodzenia za prowadzenia Punktu Terapii w zakresie uzależnień alkoholowych zgodnie z umową zlecenie nr 081/OSS/11/10 z dnia 4 stycznia 2010r.; Koszt wykonania baneru i roll - up na potrzeby kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł;Przewóz uczniów na zawody sportowe w ramach realizacji szkolnych programów profilaktycznych zgodnie z umową zlecenie nr 081/OSS/23/10 z dnia 15 stycznia 2010r.; Organizacja przez Studio Profilaktyki Społecznej z Krakowa szkolenia pt. „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na poziomie gminy z uwzględnieniem funkcji i roli zespołów interdyscyplinarnych” zgodnie z umową z dnia 13 kwietnia 2010r.; Zapłata pierwszej raty za pobyt 35 dzieci na koloni letniej w Gaśawie k. Biskupina zgodnie z umową na zakup usługi turystycznej z realizacją programu profilaktycznego Nr 61/L/2010 (Nr 081/OSS/92/10 z dnia 10 maja 2010r.; Organizacja Dnia Rowerowego w ramach kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł;	52.895,15
Oплата za wnioski Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do Sądu o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego (40,00 x 2 wnioski),	80,00
Zakup wyposażenia placów zabaw	489,20
razem	114.923,36
Razem w Dz. 851 Ochrona zdrowia	115.608,36

